

Samen met stakeholders de toekomst van de audit bepalen

"De audit is niet kapot, maar de weg kwijt." Dat zei sir Donald Brydon tijdens het webinar 'The Future of Audit'. Accountants zijn volgens Brydon uit het oog verloren waar het eigenlijk om gaat: de behoefte van investeerders. De toekomst van de controle is inspraak van en uitleg aan aandeelhouders en stakeholders.

Lex van Almelo

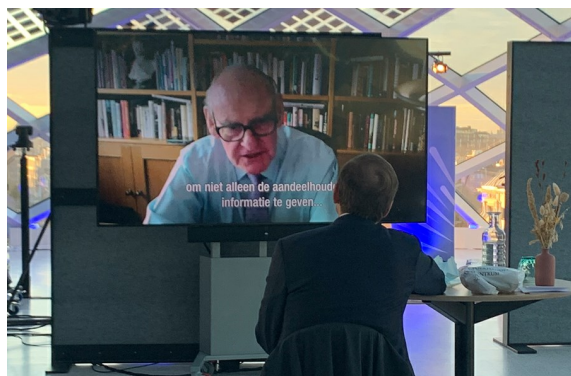
Als je het eenvoudig wilt houden, kun je zeggen: The Future of Audit is Seren Güven. Güven is student accountancy, werkt bij EY en is zowel nuchter als bevlogen. Voor haar is de accountant wat-ie volgens Limperg al was: de vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer. Dat is de bevlogen kant. Nuchter is haar reactie op de stelling dat oudere accountants meer moeite hebben met *soft skills* dan jongere. Nee, hoor; het is geen kwestie van de gevestigde orde versus de jongere generatie. Iedereen is verschillend en doet het op zijn eigen manier.

Olof Bik, hoogleraar behavioral research in auditing, vond bij haar minder gehoor met zijn idee om de opleiding wetenschappelijker te maken: de techniek leren in de praktijk, maar de principes en gedragsvaardigheden op academisch niveau. "Om je RA-titel te halen moet je al een master in science hebben", aldus Güven. "Maar gedragsvaardigheden zitten nog niet in de opleiding."

Olof Bik: "Seren is een voorbeeld van een actieve, bevlogen, jonge professional. Het is de verantwoordelijkheid van de ouderen om het vlammetje niet te laten doven, maar juist aan te wakkeren."

Weg kwijt

Het vlammetje onder het webinar was Sir Donald Brydon, die in 2019 een rapport uitbracht over de toekomst van de controle in Engeland en Wales. Brydon stelt daarbij het nut voor de gebruiker voorop. Investeerders willen weten of de onderneming 'truly and properly run' is en of die over vijf á zes jaar nog bestaat. "Alle kantoren hebben het over een verwachtingskloof. Ik ben geen grote fan van dat idee. Als de onderneming de informatie geeft die de gebruikers nodig hebben, dan is er geen kloof."

Door zijn bevoorrechte positie kan de accountant informatie zien, die anderen niet te zien krijgen. De accountant moet de informatie delen die gebruikers nodig hebben. Die gebruikers zouden - op basis van een halfjaarlijks uit te brengen risicoanalyse - invloed moeten kunnen uitoefenen op het controleplan van de accountant. En zo nodig moet de accountant zelfstandig met informatie naar buiten treden.

'De accountant moet de informatie delen die gebruikers nodig hebben.'

'The Donald' was de *blockbuster* van het webinar. Voordat het goed en wel begonnen was, hadden vijf deelnemers al een vraag voor hem ingediend. Discussie leider Wim Bartels (KPMG) moest hen teleurstellen: Brydon was niet in Amsterdam en kon geen vragen beantwoorden. Bartels had hem vóór het webinar geïnterviewd, wat als voordeel had dat de toekomstgoeroe was ondertiteld.

"De audit is niet kapot, maar is de weg kwijt", aldus Brydon. Er moeten geen andere regels komen, maar de mindset moet veranderen. De mentaliteit is nu te veel afvinken geworden, om aansprakelijkheid te vermijden. Professionele scepsis is niet voldoende, de accountant moet 'wantrouwig' worden.

Breed kijken

Kwartiermaker Marlies de Vries vindt het een goed idee dat accountants meer de dialoog met aandeelhouders aangaan, meer vertellen wat zij hebben gezien en meer doen dan alleen de regels volgen.

Volgens Kees Camfferman, hoogleraar financial accounting, hebben accountants de laatste veertig jaar steeds meer regels en standaarden ingevoerd. "Maar de kloof is niet gedicht." Volgens Peter Eimers bepalen niet-accountants mede de normen, althans in de International Accounting Standards Board. Bovendien staat in Standaard 315 al dat de accountant breed moet kijken naar de onderneming en haar omgeving.

Camfferman ziet echter nieuwe regels opdoemen als de accountant, zoals ook VEB-directeur Paul Koster graag ziet, zelfstandig informatie gaat geven over de onderneming en de key audit matters. Koster heeft géén behoefte om bij voorbaat mee te praten over het controleplan op basis van de halfjaarlijkse risicoanalyse. Hij wil wel graag horen wat de accountant heeft besproken met het management en het audit committee. Volgens Eva Eijkelenboom (VNO-NCW/MKB-Nederland) zien ondernemingen niets in het publiceren van een halfjaarlijkse risicoanalyse.

NBA-voorzitter Marco van der Vegte gaf toe dat accountants de afgelopen jaren te veel zelf het wiel hebben proberen uit te vinden en wees op de contacten met de VEB, Eumedion en andere externe stakeholders. "Wij waren de afgelopen jaren vooral zelf bezig met veranderen, maar gaan dat nu doen samen met anderen."

Attractiever beroep

Hoe denken Engelse accountants eigenlijk over de voorstellen van Brydon? Robert Hodgkinson, directeur van het Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW), blijkt opvallend positief. Dat de audit niet kapot is, maar de weg kwijt vindt hij "een mooie metafoor". "We zijn vergeten wat de maatschappij wil. De controle is op een dwaalspoor geraakt en afgedreven van waar het eigenlijk om moet gaan. De accountant moet transparanter zijn over zijn bevindingen. Controlekwaliteit is meer dan voldoen aan de normen en standaarden."

'De controle is op een dwaalspoor geraakt en afgedreven van waar het eigenlijk om moet gaan.'

Hodgkinson is ook positief over de kansen die een aparte organisatie voor 'international corporate auditors' biedt. "Die accountants moeten technische kennis overbrengen met een sterke persoonlijkheid. Dat maakt het beroep ook attractiever."

Het webinar is [terug te kijken](#) via de NBA-website. Alle informatie over het jubileumprogramma en de andere reeds gehouden webinars is te vinden via nba.nl/springlevend.

- [Springlevend-webinar 'The Future of Audit'](#)
- [Beluister de podcast over The Future of Audit met NBA-directeur Berry Wammes](#)

Deel dit artikel

[Lex van Almelo](#) is journalist.

GERELATEERD

MAGAZINE | 18 december 2020

Ode aan de dwarsdenkers

Natuurlijk is de accountant na 125 jaar nog springlevend. Maar de accountant is ook maar een mens en mensen zijn nu eenmaal gewoontedieren. Precies daarom moet het... →

MAGAZINE | 18 december 2020

Back to the Future

De toekomst van de audit schuilt niet zo zeer in digitale hulpmiddelen of verbreding tot steeds meer niet-financiële informatie, als wel in de terugkeer naar 'Limperg' →

MAGAZINE | 18 december 2020

Joris Ebbers is De Slimste Accountant

Opmerkelijk onderdeel van het jubileumprogramma van de NBA: de verkiezing van De Slimste Accountant 2020. Uiteindelijk ging accountancystudent Joris Ebbers ervandoor... →

MAGAZINE | 18 december 2020

Mkb: Het ergste komt nog, maar niet voor iedereen

De coronacrisis richt grote schade aan in het mkb. Ondernemers roepen accountants te hulp, maar onheil kunnen zij nauwelijks keren. Het jubileumwebinar van de NBA... →

MAGAZINE | 18 december 2020

Hoezo generatiekloof?

Gaapt er een groot gat tussen de boomers die het vak van accountant hebben gemaakt tot wat het nu is en de millennials die met die geschiedenis verder moeten? Dat... →
